

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 21 päivänä lokakuuta 2011,

tutkimusaloitteen ”Ilmastotietouden yhdistäminen Eurooppaa varten” yhteissuunnittelusta

(2011/C 310/01)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 181 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Ilmastonmuutos on yksi aikamme suurimmista haasteista. Kööpenhaminan sitoumuksessa ⁽¹⁾ vahvistettiin kahden celsiusasteen tavoite, korostettiin tarvetta leikata rajusti globaaleja kasvihuonekaasupäästöjä ja vaadittiin toimia ilmanmuutoksen vaikutusten vähentämiseksi.
- (2) Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) seuraavassa viidennessä arviointiraportissa, joka on määrä julkaista vuonna 2014, on tarkoitus kerätä ja arvioida viimeisimmät tutkimustulokset vankan tieteellisen perustan luomiseksi päätöksenteon tueksi; siinä keskitytään erityisesti tuleviin ilmastoennusteisiin, ilmastonmuutokseen liittyviin alueellisiin näkökohtiin ja niiden vaikutuksiin, ilmastonmuutoksen lieventämiseen tähtävien erilaisten vaihtoehtojen arvioimiseen ja eri alojen, kuten energian, liikenteen, maatalouden, teollisuuden jne., merkitykseen.
- (3) Eurooppa 2020 -strategiassa ilmaistaan selvästi tarve sääntää Euroopan unionin tasolla jo vahvistetut päästötavoitteet ja korostetaan, että on lujitettava Euroopan talouden kykyä mukautua ilmastoriskeihin sekä lisättävä valmiuksia ehkäistä hätätilanteita ja reagoida niihin.

- (4) Tutkimus ja innovaatio muodostavat edellä mainittujen poliittisten tavoitteiden ytimen. Tarvitaan erityisesti luotettavampia ilmastoennusteita, jotta voidaan varautua tuleviin muutoksiin äärimmäisten ilmiöiden esiintymistiheydessä ja voimakkuudessa. Kokonaistavoitteiden toteuttamiskelpoisuuden, vaikutusten ja täytäntöönpanon arvioiminen Euroopassa ja sen ulkopuolella sekä näiden tavoitteiden alueellisten vaikutusten määrittäminen edellyttävät myös tutkimusta. Tietämyksen lisääminen on ratkaisevaa vaihtoehtojen sopeutumisen- ja lieventämismenetelmien löytämiseksi ja niiden mahdollisten hyötyjen, vaikutusten ja kustannusten arvioimiseksi verrattuna tilanteeseen, jossa asiaan ei puututa.
- (5) Yhteiskunnan ja ekosysteemien haavoittuvuus ja alttius ilmastoriskeille tunnetaan edelleen huonosti. Tähän liittyen olisi ymmärrettävä paremmin monimutkaisen ilmastojärjestelmän perusprosessit, jotta pystyttäisiin paremmin havaitsemaan ilmastonmuutokset ja niiden syyt (ihmisen toiminnan / luonnollisten tekijöiden vaikutus) sekä tekemään ero ilmastonmuutoksen ja ilmaston vaihtelujen välille.
- (6) Tarvitaan kiireellisesti hillitsemisteknologiaa, -käsitteitä ja -mekanismeja, jotta varmistetaan hiilidioksidipäästöjen jyrkkä vähentäminen vuoteen 2050 mennessä. Näihin kuuluvat tutkimus ja innovaatio uusiutuvien energianlähteiden, hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin, energia- ja resurssitehokkuuden, vaihtoehtojen polttoaineiden, maankäytön muutosten, kestävästi liikenteen, maa- ja metsätalouden sekä ihmisten terveydelle tai ympäristölle haitallisten päästöjen vähentämisen alalla.
- (7) Olisi kehitettävä ilmastopalveluja tutkimukseen perustuvien ilmastoennusteiden laatimista, levittämistä ja soveltamista varten. Tältä osin tarvitaan tutkimusta, joka

⁽¹⁾ UNFCCC (2009) – Raportti sopimuspuolten konferenssin 15. istunnosta Kööpenhaminassa 7.–19.12.2009.

liittyy pitkän aikavälin havainnointijärjestelmien, tietoanalyysien, mallien ja eri aikavälien ennusteiden tehostamiseen ja kehittämiseen sekä palvelun tarjoajien ja käyttäjien välisten toimivien yhteyksien toteuttamisen edistämiseen.

- (8) Kilpailukykyneuvosto vahvisti 26 päivänä toukokuuta 2010 pitämässään kokouksessa ⁽¹⁾ ”Ilmastotietouden yhdistämisen Eurooppaa varten” alaksi, jolla yhteinen ohjelmasuunnittelu antaisi merkittävää lisäarvoa jäsenvaltioiden tutkimustoimien hajanaisuuden vähentämiseksi. Siksi se hyväksyi päätelmät, joissa todettiin tarpeelliseksi käynnistää alaa koskeva yhteiseen ohjelmasuunnitteluun perustuva aloite ja kehoitettiin komissiota osallistumaan sen valmisteluun. Neuvosto vahvisti myös, että yhteinen ohjelmasuunnittelu on jäsenvaltioiden johtama prosessi, jota komissio avustaa. Valmisteluasiakirjassa käsiteltyjen kansallisten tutkimustoimien tarkastelu osoittaa, että tutkimuksen tehokkuus ja vaikuttavuus edellyttää parempaa koordinoitua, minkä lisäksi on myös hyödynnettävä synergiaa Euroopan unionin tasolla harjoitetun toiminnan kanssa kehittämällä yhteinen strateginen tutkimusohjelma.
- (9) Ilmastonmuutosta ja ilmastoa koskeva tutkimus on keskeinen ala Euroopan unionin tutkimuspuiteohjelmassa, jonka strateginen merkitys Euroopan unionin poliittisen päätöksentekoprosessin tukena on erittäin tärkeä, kun otetaan huomioon ilmastonmuutoksen maailmanlaajuisen ulottuvuus. Tämän yhteisen ohjelmasuunnittelun puitteissa tapahtuvaa toimintaa on koordinoitava tiiviisti Euroopan unionin seitsemännen puiteohjelman ja alaa koskevien Euroopan unionin tulevien ohjelmien – erityisesti vuoteen 2020 ulottuvan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman – kanssa.
- (10) Yhteinen ohjelmasuunnittelu ilmastonmuutostietojen yhdistämistä koskevan tutkimuksen alalla helpottaisi alan tutkimuksen koordinoitua ja edistäisi merkittäväällä tavalla toimivan eurooppalaisen tutkimusalueen kehittämistä ilmastonmuutoksen alalla sekä vahvistaisi Euroopan johtoasemaa ja kilpailukykyä alan tutkimuksessa.
- (11) Tässä suosituksessa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava yhdessä komission kanssa mahdollisia komission aloitteita, joilla jäsenvaltioita voidaan auttaa strategisen tutkimusohjelman jatkokehityksessä ja toteutuksessa.
- (12) Jotta komissio voisi raportoida yhteisen ohjelmasuunnittelun edistymisestä Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti raportoitava komissiolle tämän yhteissuunnittelualoitteen edistymisestä,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

- Jäsenvaltioita kannustetaan kehittämään yhteinen näkemys siitä, miten tutkimuksen alan unionin tason yhteistyöllä ja koordinoinnilla voidaan auttaa vastaamaan ilmastonmuutoksen lieventämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen asettamiin haasteisiin yhdistämällä tieteelliset, poliittiset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset näkökohdat. Olisi pyrittävä jäsenvaltioiden täysipainoiseen osallistumiseen ottamalla mukaan erityisesti ne jäsenvaltiot, joissa ilmastonmuutoksen vaikutusten odotetaan olevan voimakkaita.
- Jäsenvaltioita kannustetaan kehittämään toimintavalmis yhteinen strateginen tutkimusohjelma, jossa vahvistetaan keskipitkän tai pitkän aikavälin tutkimustarpeet ja tavoitteet ilmastonmuutoksen alalla. Strategisen tutkimusohjelman olisi sisällettävä myös toteutussuunnitelma, jossa vahvistetaan tärkeimmät kohteet ja aikataulut sekä määritellään ohjelman toteuttamisen edellyttämät toimet, välineet ja resurssit.
- Jäsenvaltioita kannustetaan sisällyttämään toimintavalmiiseen strategiseen tutkimusohjelmaan ja toteutussuunnitelmaan seuraavat toimet:
 - asiaa koskeviin alueellisiin ja kansallisiin ohjelmiin, tutkimustoihin ja Euroopan unionin koordinoimiin tutkimusohjelmiin liittyvän tietojenvaihdon lujittaminen sekä alan eurooppalaisen tutkimustoiminnan kartoittaminen ja säännöllinen päivittäminen;
 - tietojen, resurssien, parhaiden käytäntöjen, menetelmien ja ohjeistojen vaihtaminen;
 - sellaisten tutkimustoimien tai alojen yksilöiminen, jotka hyötyisivät koordinoinnista tai yhteisistä ehdotuspyynnöistä tai resurssien yhdistämisestä;
 - edellä c alakohdassa tarkoitettujen alojen yhteistutkimusta koskevien menettelyjen määrittely;
 - synergian koordinoinnin ja kehittämisen varmistaminen Euroopan unionin nykyisten tutkimus- ja innovaatiojärjestelmien kanssa, puiteohjelma ja ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurantarjestelmän (GMES) operatiivista vaihetta edeltävät toimet mukaan luettuina, Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ilmastoasioihin liittyvän tutkimuksen, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) ilmastoon keskittyvän osaamis- ja innovointiyhteisön (Climate KIC), koheesiopolitiikan avulla edistetävien tutkimustoimien sekä muiden asiaan liittyvien yhteissuunnittelualoitteiden ja komission ja Euroopan ympäristökeskuksen hallinnoiman Euroopan unionin Clearinghouse-selvityskeskukseen kanssa. Olisi kehitettävä tiiviit yhteydet sellaisten ilmastonmuutokseen liittyvien alojen kanssa, joita ei erityisesti käsitellä tässä yhteisessä ohjelmasuunnitteluhankkeessa; tämä koskee esimerkiksi lieventämis- ja sopeutusvaihtoehtojen kehittämistä sekä ilmastonmuutostoihin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia;

⁽¹⁾ 10246/10.

- f) tarvittaessa olemassa olevien tutkimusinfrastruktuureiden yhteiskäyttö tai koordinoitujen tietopankkien kaltaisten uusien välineiden tai ilmastomuutosprosesseja ja ilmastomuutoksen vaikutuksia kuvaavien mallien kehittäminen;
- g) kannustaminen parempaan yhteistoimintaan julkisen ja yksityisen sektorin välillä sekä avoimeen innovointiin ilmastomuutokseen liittyvien tai ilmastomuutoksen vaikutuspiiriin kuuluvien tutkimustoimien ja elinkeinoelämän alojen välillä;
- h) tiedon, innovaatioiden ja tieteidenvälisten menetelmien levittäminen myös muihin maihin erityisesti, kun on kyse politiikan kannalta tärkeitä tutkimustuloksista;
- i) asianmukaisten tieteellisten tietojen toimittaminen poliittista päätöksentekoa varten kansallisella ja Euroopan unionin tasolla;
- j) asianmukaisen tietojenvaihdon järjestäminen aiheeseen liittyvien kansainvälisten ohjelmien kanssa;
- k) verkostojen luominen ilmastomuutostutkimukseen erikoistuneiden keskusten välille myös eurooppalaisen tutkimusalueen ulkopuolella;
- l) yhteisten ennakoititoimien vahvistaminen.
4. Jäsenvaltioita kannustetaan ylläpitämään ja kehittämään ilmastomuutoksen alalla tehokasta yhteistä hallintorakennetta, jolle annetaan tehtäväksi vahvistaa yhteistyötä ja koordinoitua koskevat yhteiset ehdot, säännöt ja menettelyt ja seurata strategisen tutkimusohjelman toteutusta.
5. Jäsenvaltioita kannustetaan toteuttamaan yhdessä strateginen tutkimusohjelma kansallisten tutkimusohjelmiensa tai muiden kansallisten tutkimustoimiensa kautta yhteistä ohjelmasuunnittelua koskevan neuvoston korkean tason ryhmän laatimien yhteisen ohjelmasuunnittelun toimintaedellytysten suuntaviivojen ⁽¹⁾ mukaisesti.
6. Jäsenvaltioita kannustetaan tekemään yhteistyötä komission kanssa ja kartoittamaan mahdollisia komission aloitteita, joiden kautta jäsenvaltioita voitaisiin auttaa strategisen tutkimusohjelman kehittämisessä ja toteuttamisessa, sekä koordinoimaan yhteiset tutkimusohjelmat Euroopan unionin muiden tämän alan aloitteiden kanssa.
7. Jäsenvaltioita kannustetaan toimimaan tiiviissä yhteistyössä *kansainvälisen tiede- ja teknologiayhteistyön strategiafoorumin (SFIC)* kanssa mahdollisen kansainvälisen ulottuvuuden kehittämisessä ja soveltamisessa strategisen tutkimusohjelman osana sekä varmistamaan johdonmukaisuus SFIC-aloitteiden ja kolmansien maiden kanssa.
8. Jäsenvaltioita kannustetaan raportoimaan säännöllisesti komissiolle tämän yhteissuunnittelualoitteen edistymisestä vuotuisissa raporteissa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä lokakuuta 2011.

Komission puolesta
Maire GEOGHEGAN-QUINN
Komission jäsen

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/research/era/docs/en/voluntary_guidelines.pdf